

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 116 van 16 februari 2007 over het ontwerp van koninklijk besluit tot herstelling van artikel 29 en tot opheffing van artikel 30 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. (**Ondernemingsjaarverslag**)

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Met een brief d.d. 20 oktober 2006 aan de Voorzitter van de Hoge Raad PBW heeft de Minister van Werk de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk geadieerd betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot herstelling van artikel 29 en tot opheffing van artikel 30 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. (**Ondernemingsjaarverslag**)

De Minister vraagt een advies binnen de normale termijn van zes maanden.

Het Uitvoerend Bureau van de Hoge Raad PBW heeft dit ontwerp in behandeling genomen op 27 oktober 2006.

Het Uitvoerend Bureau heeft beslist om een commissie ad hoc D115 Ondernemingsjaarverslag op te richten.

Deze Commissie ad hoc werd een eerste maal gepland op 16 november 2006. Deze bijeenkomst kon niet plaatsvinden wegens belet van sociale partners en daarom heeft het Uitvoerend Bureau op 8 december 2006 beslist de commissie ad hoc te laten plaatsvinden op 17 januari 2007.

Op die datum is de commissie ad hoc bijeengekomen.

Het Secretariaat van de Hoge Raad heeft daar de opdracht gekregen om een verslag van de bijeenkomst te maken en een ontwerp van advies.

Op zijn bijeenkomst op 19 januari 2007 heeft het Uitvoerend Bureau de bevindingen van de Commissie ad hoc besproken.

De opzet van het ontwerp

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt de vervanging van het huidige jaarverslag over de werking van de interne dienst PBW door een jaarverslag over de welzijnsprestaties van de onderneming.

De jaarverslagen bieden de overheid onder meer de mogelijkheid om zich een idee te vormen over de werking van de preventiestructuren van de individuele ondernemingen en om te rap-

porteren aan het Internationaal Arbeidsbureau. Dit laatste is de oorsprong van de vragen en niet het Agentschap van Bilbao.

Dit jaarverslag bestaat uit een 25tal vragen waarop de antwoorden een beeld geven van het preventiebeleid van de onderneming.

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD TIJDENS ZIJN VERGAEDERING VAN 16 FEBRUARI 2007

De Hoge Raad is unaniem tevreden over de opzet om de regelgeving betreffende het jaarverslag van de Interne Dienst PBW te actualiseren en aan te passen.

De Hoge Raad meent unaniem dat het evenwel beter zou zijn de informatiestromen betreffende welzijn op het werk in en om de onderneming of instelling in kaart te brengen vooraleer nieuwe regelgeving te maken.

De Hoge Raad stelt bovendien dat het nodig is om de noodzaak van informatie aan de werknemers binnen de onderneming apart te bekijken van de gegevens die de Overheid nodig heeft om haar beleid te bepalen.

De Hoge Raad meent immers dat de Overheid bepaalde gegevens op een andere manier kan bekomen dan via documenten toegestuurd door de onderneming.

Voor andere gegevens meent de Hoge Raad dat de Overheid via een gevalideerde steekproef evengoed haar beleid kan bepalen zonder alle ondernemingen te verplichten de desbetreffende gegevens aan de Overheid over te maken.

In het licht van het advies nr. 37 van 12 oktober 2001 *met betrekking tot de modellen van jaarverslag van de externe en interne diensten voor preventie en bescherming op het werk* meent de Hoge Raad dat de verslaggeving van de onderneming en die van de Externe Diensten voor Preventie en Bescherming samen moeten bekeken worden en het voorwerp moeten uitmaken van op elkaar afgestelde regelgevende beschikkingen.

De Hoge Raad neemt uit eigen beweging het onderzoek van genoemde informatiestromen in onderzoek en adviseert de Minister om te wachten met uitwerking van regelgeving betreffende de verslaggeving van Interne en Externe Dienst PB tot de Hoge Raad zijn advies heeft uitgebracht over de wijze waarop de informatiestromen best geregeld worden.

III. NAAR AANLEIDING VAN DE BESPREKING VAN HET ONTWERP GEMAAKTE OPMERKINGEN

De Hoge Raad is tevens van mening:

a) betreffende de opzet van het ontwerp

- dat het ontwerp te veel gefocust is op de informatieoverdracht naar de overheid en voorbijgaat aan de functie van het jaarverslag als evaluatie-instrument van het preventiebeleid van de werkgever voor comité PB en vakbondsafvaardiging.

- dat in een onderneming heel wat informatie voortgebracht en besproken wordt en dat het jaarverslag daarvan een reflectie moet zijn.
- dat het jaarverslag zoals voorgesteld een checklist is betreffende het preventiebeleid van de onderneming maar dat de vraag gesteld kan worden of de gestelde vragen wel relevant zijn om informatie te verzamelen over het preventiebeleid van een onderneming.

b) betreffende de vragenlijst

- dat de voorgestelde vragenlijst een simplistisch afkooksel is van het nu geldende jaarverslag onder de vorm van een vragenlijst en bevat daardoor te weinig informatie.
- dat het jaarverslag elementen moet bevatten die informatie geven over het toezicht op de gezondheid, de uitgevoerde risicoanalyses, lawaai en psychosociale aspecten.
- dat sommige aspecten van het jaarverslag enkel nuttig zijn voor intern gebruik en dienen niet meegedeeld te worden aan de overheid. Het is wellicht beter bepaalde gegevens over te maken aan TWW en het jaarverslag in de onderneming ter beschikking te houden van TWW.
- dat het antwoord op vele vragen geen informatie biedt want de vragen worden beantwoord zonder dat aangegeven wordt of het desbetreffende risico wel aanwezig is. Het verdient aanbeveling om naast ja of neen ook “nvt” (niet van toepassing) als antwoord te aanvaarden. Het is nog beter een vragenlijstje op te nemen waarmee de aanwezige risico's kunnen aangekruist worden.
- dat door het non-incriminatiebeginsel niet van ondernemingen gevraagd kan worden dat zij zichzelf beschuldigen van inbreuken op de regelgeving. Veel beter zou zijn dat de onderneming aangeeft welke acties zij onderneemt betreffende de aanwezige risico's en wie daarbij betrokken is. Daarbij kan het gaan om de werkgever, de hiërarchische lijn, de IDPB en de EDPB of andere deskundigen.
- dat de vragen C22 en C23 al in de goede richting gaan als daarbij ook aangegeven wordt wie bij de acties betrokken is. Verkeerd is wel in vraag C23 dat gevraagd wordt naar de acties van de IDPB en niet naar de acties binnen het bedrijf.
- dat indien bepaalde gegevens via een steekproef door de overheid verzameld worden het aanbeveling verdient om gebruik te maken van de ervaring opgedaan met de Welzijnsbarometer die opgesteld is door Prevent en een aantal universiteitsprofessoren. Die oefening was interessant omdat door een wetenschappelijk gevalideerde steekproef – sectoren, grootte van bedrijven – interessante extrapolaties konden gemaakt worden die golden voor gans België. Het ging daarbij ook om een vragenlijst maar deze was wetenschappelijk gevalideerd.
- dat het opnemen in het jaarverslag van de ongevallencijfers noodzakelijk is omdat zij een reflectie-instrument bieden voor werkgevers en werknemers.
- dat het beter is het aantal werknemers uit te splitsen in arbeiders en bedienden, de FTE aan te geven en om gegevens op te nemen over deeltijdse arbeid.

c) betreffende de relatie van het ontwerp met het jaarverslag van de EDPB

- dat het jaarverslag van de onderneming moet bekeken worden samen met het jaarverslag van de EDPB.

d) betreffende de beloning van bedrijven die in het verleden geen jaarverslag instuurden

- dat het aantal jaarverslagen van de IDPB dat ingezonden wordt door bedrijven en instellingen zeer laag is en door de grote vereenvoudiging van dit jaarverslag worden door voorliggend ontwerp de nalatigen beloond.

e) betreffende de noodzaak van de samenhang van de uitvoeringsbesluiten van de Wet Welzijn Werknemers

- dat het paradoxaal is dat in dit ontwerp het nu gebruikte jaarverslag van de IDPB vervangen wordt door een vragenlijst terwijl ondertussen ook besprekingen zullen aangevat worden van het ontwerp van Koninklijk besluit betreffende de *voorkoming van psychosociale belasting veroorzaakt door het werk, waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk*, waarin gedetailleerd bepaald wordt wat in het jaarverslag van de IDPB, wat dat betreft, dient opgenomen te worden.

f) betreffende de vergoeding van de EDPB voor het invullen van het ondernemingsjaarverslag voor ondernemingen

- dat indien bepaalde ondernemingen het invullen van de vragenlijst mogen overlaten aan de EDPB er over de tarieven gepraat moet worden.

IV. BESLISSING

Het advies aan de heer Minister van Werk bezorgen.